

педагогічної освіти у країнах Чорноморського регіону шляхом виявлення технологічних тенденцій розвитку вищої педагогічної освіти в країнах ОЧЕС.

Висновки. Таким чином, порівняльний аналіз етапів розвитку вищої педагогічної освіти у країнах Чорноморського регіону створив умови для визначення тенденцій розвитку вищої педагогічної освіти в країнах ОЧЕС: Незалежно від позитивних тенденцій, що існують у системах вищої школи країн ОЧЕС, фахівці в галузі педагогіки професійної освіти України та зарубіжних країн визначають і *негативні* тенденції: уніфікації навчання студентів у класичних і педагогічних університетах; скорочення мережі вищих педагогічних навчальних закладів; скорочення частки бюджетного фінансування і зростання плати за освітні послуги. Наявні проблеми в системах вищої педагогічної освіти потребують істотних змін у парадигмі вищої педагогічної освіти досліджуваних країн.

1. *Локшина О.* Тенденція як категорія порівняльної педагогіки /Олена Локшина // Порівняльно-педагогічні студії № 2(8), 2011, С.6-15.

2. Сапожников С.В. Тенденції розвитку вищої педагогічної освіти в країнах Чорноморського регіону: дис. д-ра пед. наук: 13.00.04 / Станіслав Володимирович Сапожников. – Ялта, 2014. – 630 с.

Сердюкова Наталя Володимирівна,
студентка юридичного факультету

Науковий керівник – доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
кандидат педагогічних наук, доцент
Маркіна Лідія Леонідівна

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

МОЖЛИВОСТІ ДИСЦИПЛІН ПСИХОЛОГІЧНОГО ЦИКЛУ ЩОДО РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Компетентність як інтегрований результат юридичної освіти дозволяє юристу розв'язувати цілу низку професійних завдань. Професійна компетентність юриста уявляє собою цілісну систему, яка складається із різних видів взаємопов'язаних між собою компетентностей: спеціальної, персональної, екстремальної, соціально-правової.

Спеціальна компетентність визначає рівень підготовленості юриста до самостійного виконання конкретних видів юридичної діяльності, уміння вирішувати типові професійні завдання, оцінювати результати власної професійної діяльності. Персональна компетентність – це здатність юриста до пос-

тійного професійного зростання, прагнення до підвищення кваліфікації, наявність у юриста глибокої особистісної зацікавленості в реалізації себе як фахівця. Екстремальна професійна компетентність пов'язана зі здатністю юриста діяти в раптово ускладнених професійних ситуаціях. Соціально-правова компетентність юриста означає здатність діяти в соціумі з урахуванням позицій інших людей. Вона пов'язана із судочинством і правовою діяльністю, має особливості, характер яких визначається виконанням юристом різноманітних соціальних і правових функцій [1., с.45].

Соціально-правова компетентність юриста містить знання і уміння юриста в сфері взаємодії між соціальними інститутами і людьми, а також оволодіння прийомами професійного спілкування з різними верствами населення. Для того щоб успішно вирішувати задачі, покладені на сучасних юристів, вони повинні вірно будувати службові і міжособистісні відносини, організовувати спільну практичну діяльність членів колективу, творчо застосовувати передовий досвід виховання, самовдосконалення, надання психологічної допомоги і підтримки. Ці чинники визначають незаперечну важливість психологічних знань для розвитку соціально-правової компетентності.

Здобувачам вищої освіти Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ надається можливість за вибором вивчати низку психологічних дисциплін, а саме: «Психологія», «Юридична психологія», «Юридична конфліктологія», «Народна психологія», «Соціальна психологія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Психологія» є об'єктивні, реально існуючі психічні явища і факти, дослідження сутності розвитку і формування особистості, особлива сфера суспільної діяльності з виховання людини. Використання сучасних, науково обґрунтованих психологічних знань дозволяє юристу співвіднести індивідуальні психічні особливості з вимогами професії та здійснювати на науковій психологічній основі спілкування в колективі, відносини з підлеглими, керівниками, громадянами.

Створення системи «людина – право» неможливе без урахування психічних особливостей людини. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Юридична психологія» є психічні явища, механізми і закономірності людської психіки в умовах правового регулювання.

Міждисциплінарну галузь суспільствознавства, що поєднує соціологічний, психологічний, філософський та інші підходи являє собою навчальна дисципліна «Юридична конфліктологія». Предметом вивчення цієї дисципліни є закони й категорії, що характеризують конфлікт як соціальне явище, як різновид соціальної поведінки та взаємодії у професійному середовищі юристів.

Вивчення навчальної дисципліни «Народна психологія» дозволяє сформувати у юристів систему знань національних особливостей особистості представників різних етносів, етнічної свідомості та самосвідомості, етнічних цінностей та орієнтацій, соціально-психологічних факторів етногенезу; різноманітності соціально-психологічних процесів і явищ, що виникають серед

конкретних народів.

Особливо значущу роль у розвитку соціальної компетентності майбутніх юристів, на наш погляд, має навчальна дисципліна «Соціальна психологія», яка досліджує особливості взаємозв'язків людини з різноманітними суб'єктами соціального середовища, допомагає юристу глибше пізнати своє соціальне оточення, ефективно взаємодіяти з ним. Розуміння особливостей взаємозв'язку особистості і суспільства, соціально-психологічних проблем соціалізації особистості, спілкування як феномену соціальної психології дозволяє ефективно здійснювати юридичну діяльність.

Отже, система психологічних наук, які вивчають студенти Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, має великий потенціал щодо формування соціально-правової компетентності майбутніх юристів. Завдяки дисциплінам психологічного циклу здійснюється адекватне змістовне та організаційне наповнення системи формування компетентностей юристів.

1. Маркіна Л.Л. Компетентнісний підхід як основа інноваційних процесів у професійній освіті юристів / Л.Л. Маркіна // Інноваційні процеси у сучасному юридичному просторі: реалії, тенденції, перспективи: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 28 квіт. 2017 р.) ; за заг. ред. д. філос. н. Марченко О. В. – Дніпро: ДДУВС, 2017. – С. 44-47.

Сей Іван Ігорович,
студент юридичного факультету
Науковий керівник – доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
кандидат філософських наук, доцент
Стояцька Ганна Михайлівна
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД ЯК ОСНОВА ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

Базуючись на ідеї впровадження стандартів «нового життя» в українському соціумі, під впливом євроінтерграції трансформується ледь не кожна галузь нашого життя та повсякдення, починаючи від будильнику та його мелодії, закінчуючи зміною психологічного стану та типу мислення людини. Даний процес є багатофакторним, довготривалим та небезболісним, але має принести плоди щастя для кожного. І найперше, на що розрахована дана трансформація суспільства, його «апгрейд» – освіта. Молодь – це майбутнє і не можна навчити новому життю, здійснюючи процес навчання застарілими методами.